

16 letna sužnja.

MLADO SLOVENSKO DEKLE JE BIL O SEDEM LET ZAPRTO DOMA.

To je zgodba o 16 letnem slovenskem dekletu, ki je bilo skozi zadnjih sedem let sužnja na domu starišev. Družina se imenuje Gregorič in stanuje na 13115 Crennell Ave. Policija je zadnje čase dobila več pritožb od sosedov, da se v omenjeni hiši nečloveško postopa z mladim dekletom. Pred 14 dnevi je šla neka policistinja pogledati, toda ni mogla ničesar dognati. Pretečeni petek pa je šla policistinja v hišo, oborožena s sodnijskim varantom. Na dolgo trkanje šele se jim je odprlo. Policistinja je zagledala pred seboj slabotno dekletce, 16 let staro Mary Gregorič, katere je bila sama kost in koža. Skozi dolgih sedem let je bila prava sužnja v hiši. Opravljati je morala vsa hišna dela, vse družinsko perilo sama prala, ribala, kuhala in snažila. Imeli so jo skoro neprestano zaprto, in pri črni kavi in krompirju seveda tudi v zdravju in rasti ni mogla napredovati. Nikdar ni slišala prijazne besede. V soli je pred 7. leti nekako zaostala, in ker so se drugi otroci norčevali s sirotico, so jo stariši obdržali doma. Kako da šolske oblasti tega že prej niso zvedele, je uganjka. Tekom dolgih sedem let sirota nikamor ni smela, razven če so jo poslali v trgovino, ali pa če se je tujcem skrivaje ukradla iz hiše in govorila s tem ali onim dekletom, toda je bila vselej tepena, kadar so jo opazili. Bivala je večinoma v temni kleti, kjer je delala, trdo delala, Policistinja jo je peljala na policijsko postajo, in sirota je mislila, da je prišla v nebesa. Policisti so ji dali sladoleda — katerega še nikdar v svojem življenju prej ni okusila. Potem so jo na odpeljali v zavod za deklice, kjer ostane, dokler mladinski sodnik o njej ne odloči, kaj se bo zgodilo z njo. Skoro gotovo je, da Mary ne bo šla več nazaj k starišem. Izjavila se je, da se ne vrne več, ker je na policiji preveč dobro. Najbrž bodo dobili za njo drugo družino, kjer se bo lahko odpočila od sedemletne sužnjosti, kjer bo zopet lahko hodila v šolo, kjer bo dobila sladoleda in lepe obleke. In Mary bo postala še dobro in pridno dekletce.

— Na glavni policijski postaji so izurjeni policijski strelci zadnjo soboto streljali v Alvar Jacobsena, ki pa ni ničesar zakrivil. Več kot 100 krogelj je bilo oddanih na Jacobsena. Vendar ga niso ubili, niti ranili. Jacobsen je imel na sebi neke nove vrste telovnik, skozi katerega nobena krogla ne prodre. Policija bo dobila sedaj take telovnike, ako mestna zbornica odobri denar za nje. Vsak telovnik namreč velja \$100.

* Mary Pickford in njen mož Doug Fairbanks, sta tedaj obiskala predsednika Česlovske republike, Masaryka.

Cerkve pečatijo.

MEKSIKANSKA VLADA JE DALA ZAPLENITI CERKVENO PREMOŽENJE.

Mexico City, 30. julija. Vladni agenti so danes po Meksiki začeli pečatiti cerkvene ustanove, šole in druga poslopja, dočim cerkev samih še niso zaprli. Ljudstvo, ki je že itak precej razburjeno, se zgraža in bati se je resnih posledic. Vlada je nadalje odredila, da se mora papežev poslanec v Meksiko, Msgr. Crispi, deportirati. Vlada je poslala močne vojaške čete v okolico glavnega mesta, kjer se baje nezadovoljni katoliki, zlasti pa Indijanci, zbirajo v velikem številu. Policija v glavnem mestu je bila pomnožena, in okoli vladnih poslopj se nahajajo trojne straže. Proti večeru v petek so prenehale službe božje v cerkvah. Duhovni so začeli zaklepati cerkve, kjer se ne bo vršila več služba božja, kot protest proti vladnim protiveriskim odredbam. Ravno predno se je stemnilo, je policija vrgla korдон okoli katedrale v glavnem mestu in preprečila vsakomur dohod. Generalni zvezini pravnik republike Meksiko, general Ortega, je bil od ljudi napaden s kamenjem, ko je prišel, da zapre cerkev sv. Katarine. Iz Rima se poroča, da se papež Pij obotavlja razglasiti cerkveni interdikt nad Meksiko. To silovito kaznen katoliške cerkve bo uporabil le v skrajnem slučaju. Več kot 300 let je minulo, odkar je bil razglašen zadnji interdikt nad kako deželo.

ROPARJI ODNESLI \$65.000.

Boston, 30. julija. Dva roparja sta prišla danes v voz Boston & Maine železnice ter sta iztrgala stražniku voza \$65.000, kateri denar se je nahajal v neki listnici in je bil namenjen za neko banko v Amesbury. Po ropu sta bandita skočila iz voza in zasedla že pripravljene avtomobil v bližini.

— Raje je imela starega kot mladega, in sedaj bo sodnija odločila, koliko je taka ljubezen vredna. Osemindvajsetni Henry Vander Coy je vložil tožbo za \$50.000 odškodnine proti 47 let staremu Reuben Brunner, dolžec, da mu je izneveril ženo, ki je stara 27 let, toda ni marala za 28-letnega moža, pač pa se je pajdašila s 47-letnim Brunnerjem. Kot trdi mladi Coy je žena izjavila, da je rajši ljubica starega moža kot pa sužnja mladega fanta. Brunner je pa izjavil, da o vsem tem prav nič ne ve.

— Policija je dobila v Clevelandu v neki samotni hiši na Prospect Ave. dvoje mladih deklet, ki ste pobegnili svojim starišem iz Canade. Ena, 16-letna Laura McKintee, druga pa 17-letna Harriet Thomas iz Niagara, Ont. V Lorainu ste dobili par fantov, ki so dekleta pripeljali v Cleveland, kjer se je vozilo in pijančevalo, dokler policija ni naredila konca. Dekleta bodo sedaj poslali nazaj starišem.

Mrs. Hall izpuščena

DRŽAVNI PRAVNIK JI NE MORE DO ŽIVEGA, KER NIMA DOKAZOV.

Sommerville, N. J., 31. julija. Mrs. Frances Hall, udova po umorjenem protestantskem pastoru, ki je bil umorjen pred 4. leti, je bila danes izpuščena iz zaporov, pod varščino \$15.000. Sodnik Gummara je odredil, da se spusti iz zaporov, ker država ni mogla doprinesiti nobenih aktualnih dokazov, da je Mrs. Hall umorila svojega moža in cerkveno pevko Mrs. Mills. Ko se je prikazala pri vratih ječe, jo je napadel cel roj fotografistov in časnikarskih poročevalcev. Mirno se je dala fotografirati. Ženska se je smejala časnikarjem, vendar je poslušala vsa njih povelja, kako se mora obračati in stati, da dobi boljše slike. Sodnja obravnava proti Mrs. Hall se bo vršila v jeseni. Governer je imenoval posebnega državnega pravnika, ki bo zastopal državo proti obtoženi ženski.

90 ARETIRANIH RADI STRUPA V ŽGANJU.

Buffalo, N. Y., 30. julija. Zvezine oblasti so v tem mestu in v Niagara Falls prijeli 90 oseb, katere dolžijo, da so tihotapci med Canado in Ameriko, in ki so zadnje čase razpečali med ljudi strupeno žganje, radi katerega je umrlo tekoma par dni nad 40 oseb. Vlada je tudi dala zapreti Cataract Brewing Co. v Niagara Falls, ki je letno prodala za en milijon dolarjev pive. Uradniki kompanije so obtoženi kršenja prohibicije.

— Baje je bil neki Clevelandčan, ki je umoril urednika Don R. Mellett v Canton, Ohio, pred dobrimi štirinajstimi dnevi. Policija cele dežele išče nekega Patrick McDermotta, bivšega Clevelandčana, ki je tukaj dobro poznani. Slika McDermotta je bila razposlana policiji in časopisom po celi Ameriki. Kot trdijo detektivi, je dobil McDermott za udeležbo na umoru urednika \$750 izplačanih. Za umor se je plačalo \$2250, kar naj bi se razdelilo med tri osebe. Prvotno je bil določen dan 12. julija za umor urednika, toda eden izmed najetih morilcev se je skesal in pobegnil. Tako se je naročeni umor zakasnil za štiri dneve, ker so čakali, da dobijo še tretjega morilca. Vodja zarote proti življenju urednika Melletta, je neki v Cantonu stanujoč mlad tujecemec, ki je preskrbel denar za morilce. Dotični je tudi voditelj banditov v Cantonu. Kot znano je razpisana \$30.000 visoka nagrada za onega, ki prime morilce urednika.

— Prihodnjo sredo se odpre nova, velikanska električna postaja Cleveland Electric Illuminating Co. v Avon, blizu Clevelanda. Ta elektrarna je veljala ogromno svoto \$15.000.000. V njej se bo proizvajalo električne moči za 400.000 konjskih sil. Vsa severna Ohio skoro bo dobivala elektriko iz te ogromne tovarne. Glejte sliko na zadnji strani.

Lov za pivo.

ZVEZINE OBLASTI BI RADE DOBILE NAZAJ UKRADENO PIVO.

Zvezini pravnik je začel preiskovati trditve, ki so mu prišle na uho, da namreč clevelandska policija podpira in straži bootleggerje in prevajalce opojne pijače. Zvezina vlada bo zategadaj upeljala preiskavo v clevelandskem policijskem oddelku, in ta preiskava bo temeljita. Do preiskave je prišlo, ko se je pripetila znana tatvina pive in žganja v vasi Fairview. Izdal je nekateri policiste eden izmed prijeterih suhačev. Skrivnostna posvetovanja se vrše v uradu zvezinega pravnika Policijski načelnik Graul, inšpektor Mattowitz in kapitan Hagan so zaporedoma obiskali zvezinega pravnika, toda nihče ni hotel povedati, zakaj se gre. Policijo je baje izdal Harry Parker, suhaški agent iz vasice Linndale, katerega so aretirali, ker se je izdajal za zvezinega agenta. Baje se nahaja v Detroitu neki posredovalec, ki je v zvezini službi. Ta posredovalec odpremlja pivo v Cleveland, kjer zopet gotovi uradniki skrbijo, da pride na prave naslove. In policija baje večkrat miži pri tem. Sedaj bo zvezini pravnik skobel, da se upelje natančna preiskava, ki naj dožene, v koliko je clevelandska policija v zvezi z bootleggerji, če je sploh kaj resnice na tem. Kljub temu pa zvezina sodnija sodeluje s clevelandsko policijo pri iskanju prostorov, kjer se prodaja pijača. V petek zvečer je osem policijskih avtomobilov ter 12 policistov in 10 zvezinih prohibicijskih agentov "napadlo" zapadno stran mesta. Zvezini agenti so že prej v dotičnih prostorih, preoblečeni seveda, kupili opojno pijačo. Pet lastnikov prostorov z mehko pijačo. Aretirali so vse goste, katere so dobili v dotičnih prostorih. V enem izmed prostorov, ko so se tam nahajali policisti in zvezini agenti, je zapel telefon, in odgovoril je neki detektiv. Glas je naznanjal, da se blizu voz s 25 zaboji canadse pive, da naj bodo pripravljene. Policisti so čakali, toda voznik je najbrž dobil "veter," kaj se godi in ni prišel. 48 oseb je bilo aretiranih.

PAPEŽ NAMERAVA GRADITI HIŠE.

Rim, 30. julija. Papež Pij se bavi z načrtom, da zgradi več hiš okoli Vatikana, ki bi se dajale potem v najem za najnižjo mogočo ceno revnejšim slojem. V Rimu je veliko pomanjkanje stanovanj.

— Pretekli teden se je oglašila neka ženska v našem uradu in prosila za pismo naslovljeno "Mary Pečjak." Toda ker isto pismo ni bilo njevo, je prošena, da ga vrne in ga izročimo pravi osebi.

— Pretekli petek nas je obiskal v našem uradu Hon. Wm. Grall, župan iz mesta Lorain, O., kjer je med Slovenci jako priljubljen.

Še en piknik

ODBOR FARE SV. VIDA JE SKLENIL IMETI PIKNIK 5. SEPTEMBRA.

Na seji odbora fare sv. Vida se je enoglasno sklenilo obhajati 60 dnevnicno prvega velikega farnega piknika, ki se je vršil 5. julija. Povod temu, ker se prvi piknik ni popolnoma zaključil, ker niso bile vse številke dvignjene. To se bo zgodilo na drugem pikniku, ki se vrši 5. sept. in sicer na Frank Mervarjevi farmi na Dunham Rd. Odbor se je zavzel, da hoče iznenaditi svoje farane z vsakovrstnimi zabavami. Dan 5. sept. je nedelja, drugi dan je praznik, Delavski dan, torej bo vsak imel dovolj časa. Ta piknik bo kakor je bil prvi, zopet nekaj čisto novega, kar danes še ne smemo povedati. Toliko si vzemite na znanje, da naredite na vašem koledarju križ na dan 5. sept. Ta dan bo zaključek piknika, ki se je začel 5. julija. Zaključek bo boljši kot začetek, kajti vsak bo nekaj dobil. Povejte to svojim prijateljem in sorodnikom, da isti dan ne bodo drugam obljubili. Tedaj bodo tudi vsi računali zaključeni. Za sedaj je dovolj, da povešmo, da je padlo od prvega piknika v blagajno pet tisočakov, za kar se delujoči odbor z župnikom vred vsem najlepše zahvaljuje. Nadalje je bilo sklenjeno, da se vrši prihodnja seja v dvorani stare šole, v četrtek, 5. avgusta. V ta namen so vabljeni vsi oni, ki so že prej delovali in vsak, ki ima dobro voljo. Vsak je dobrodošel. Sporoča se še, da je še nekaj srečk, ki so bile vrnjene odboru, potem ko je prvi piknik minul. Te je treba sedaj razpečati in prodati. Vprašajte v župnišču za te tikete, tako da bo vse pripravljeno dne 5. sept. — Odbor.

— Ker se v Clevelandu dnevno množijo slučajni, da vabijo fantje mlada dekleta v svoje avtomobile, kjer jih potem kriminalno napadejo in vržejo iz avtomobilov, se policija peča z načrtom, glasom katerega bi se aretiralo tudi dekleta, ki sprejmejo povabilo fantov za vožnjo. Policija je mnenja, da niso samo fantje krivi, pač pa tudi dekleta, ker nekatera se nalašč nastavljajo, ne zmenec se za vse nevarnosti, ki jim prete od take avtomatične vožnje v preteklem mesecu je bilo v Clevelandu 31 deklet napadenih tekom avtomobilske vožnje s fanti, katere so le male ali pa nič poznale. Vsako deklet, ki se pritoži, da je bilo v avtomobilu napadeno, bi moralo biti zajedno s fantom aretirano, se je izjavil policijski nadzornik.

— Petsto farmarjev v Portage county, ki pošiljajo mleko v Cleveland, se je uprlo poveljje clevelandskih zdravstvenih oblasti, da morajo dati preiskati svoje krave, če niso morda ječne. Mesto je sprejelo postavilo, da ne sme nobeno mleko v Cleveland, ako niso krave preiskane glede jetike. Farmarji pa pravijo, da krav ne bodo dali preiskati. Vložili so tožbo na sodniji proti dotični mestni postavi.

Morilec suhača.

FRANK RISLER JE BIL OD POROTNIKOV OPROŠČEN VSAKE KRIVDE.

Steubenville, Ohio, 31. julija. Potem ko se je obravnava proti Frank Rislerju na tujakšnji sodniji vršila več kot en teden, je bil Risler spoznan od porotnikov nekrivim umora in oproščen. Frank Risler je znani forman iz Toronto, blizu Steubenville. Pred nekaj meseci so udrli v njegovo hišo suhaški agenti nekega mirovnega sodnika. Rislerja tedaj ni bilo doma, ker je delal. Ko se je pa vrnil domov, in dobil v svoji hiši suhaške agente, ki so razmetavali po hištvu, je šel po revolver in ustrelil načelnika suhaških agentov, McCoya da je takoj umrl. Risler je bil aretiran in obtožen umora prve vrste, in ga niti proti vršični niso pustili. Toda nevolja med ljudmi radi suhaških agentov je bila tako velika, da so spreminili obtožnico proti Rislerju na umor druge vrste, in je bil izpuščen od obravnave pod varščino \$1000. Porota, ki je imela soditi Rislerja, je obstala iz osmih žensk in štirih moških. Štirikrat so glasovali porotniki. Pri prvem glasovanju jih je bilo 9 za oproščanje, trije za kaznen. Vseh osem žensk je glasovalo za oproščanje. Konečno so se zjedini in so enoglasno izjavili, da Frank Risler ni kriv umora. Njegova žena je pričala pred sodnijo, da je mož streljal v samobranu, ker je suhač McCoy prvi potegnil revolver. Ljudstvo v sodni dvorani je privedilo oproščencu prisrčen pozdrav.

— Zadnji četrtek se je vršilo na Common Pleas sodniji zaslišanje kandidatov za ameriško državljanstvo. Štiri ženske in 52 moških je dobilo državljanške papirje. Med Jugoslovani so postali sledeči ameriški državljanji: Mrs. Frances Logar, 947 Evangeline Rd.; Math Medvedčič, 3639 E. 61st St.; John Božič, 14508 Thames Ave.; Emil Matič, 1106 E. 68th St.; John Prenar, 1717 E. 47th St.; Tom Bobnar Sr. in Tom Bobnar Jr., 2214 St. Clair Ave.; Louis Tratar, 902 E. 141st St.; John Ruparčič, 1106 E. 63rd St.; Damjan Luzar, 1087 E. 64th St. Vsi ti bodo že lahko pri pripravi volitvah dne 10. avgusta volili, ako se registrirajo v pondeljek, 9. avgusta v svojih volivnih kočah, popoldne med 4. in 9. uro zvečer. Vsem novim državljanom in državljanke naše iskrene častitke!

— Starišem Ignac in Marija Kamin, 1007 E. 76th St. je umrla hčerka, stara štiri leta. Umrla je v Charity bolnici. Pogreb se vrši v sredo jutraj. Starišem izrekamo naše iskrene sožalje.

— Jako važna seja se vrši v sredo, 4. avgusta. Sejo priredi Družba Marijina Družba. Gre se radi izleta Dekliške Marijine Družbe v nedeljo, 8. avgusta. Vse članice so vabljene, da gotovo pridejo na sejo. Vsaka, ki želi iti na izlet, naj naznani svoje ime.

Nedeljski izlet.

NAD 3.000 ROJAKOV SE JE PODALO NA IZLET PO NAŠEM JEZERU.

Letos je slovenska naselbina v velikem Clevelandu dosegla že več rekordov glede napredka, udeležbe pri javnih prireditvah, itd. Gorovo je pa bil dosežen rekord v marsikakem oziru v nedeljo, ko je St. Clair Merchants Association priredila svoj izlet v Put-in-Bay. Mi smo vedeli, da se tega izleta udeleži gotovo 500 ljudi, računali smo mogoče na 700, tako nekako smo se podali za en tisoč, in naše tihe želje so bile, da bi vsaj 1500 rojakov prišlo na izlet, toda, da bi takorekoč "pol naselbine" se udeležilo izleta, tega nismo pričakovali niti mi, niti društvo, niti kapitan, niti jarnik niti — nihče. Kljub dežju, ki je stalno padal v nedeljo zjutraj, so se ogromne čete našega naroda premikale v nedeljo zjutraj proti E. 9th St. pomolu. Rojak za rojakom, vse je smehlajaje korakalo proti ogromnemu parniku "City of Erie." Kakor čebele so se vsipale narodne čete na parnik, ki je bil tekoma 15 minut prenapolnjen. Navzoči zvezini nadzorniki parobrodov je moral ustaviti nadaljno vkrcajanje ljudi. Toda stotine in stotine rojakov je še ostalo. Kaj narediti! St. Clair Merchants Association pod načelnstvom našega councilmana Mihelicha, je konečno primorala kompanijo, da so nam dali še en parnik "Goodtime," ki se sicer najprvo ustavi v Cedar Point, Point, potem pa pljul nalašč za Slovence v Put-in-Bay, kjer je bilo tri četrt ure po prihodu "City of Erie" veselo snidenje. Na obeh parnikih je bilo najmanj tritisoč Slovencev. Kdo je pa pričakoval take udeležbe! Kako se je "rajžalo," kaj se je "delalo," kako se je "krancalo" parnik, to je precejšnja zgodovina, in treba bo to stvar podrobno opisati v prihodnjih številkah. Omenimo naj samo to, da komur je bilo slabo na parniku, naj pomisli, da so tekoma nedelje v Clevelandu enega na smrt povozili v naselbini, šest se jih izropali (nečaj podobnega se je zgodilo tudi na parniku, o čemur se tudi pomenimo), tri so pretepli, namreč v naselbini, ne na parniku, dva sta dobila skrajno nevarne poškodbe od avtomobilov in še več drugih nesreč je zaznamovati. No, Slovenci smo se vsi srečno vrnili domov, in odhajali so iz parniki isti, ki so "krancali" parnik, smehlajajočih obrazov. Več prihodnjic.

— Umrla je Mrs. Alice Toller, stara 27 let. Rojena je bila v Clevelandu, kjer zapušča soproga in štiri otroke, mater, tri brate in tri sestre. Ranjka je bila članica društva Marije Magdalene, št. 162, K. S. K. Jednote. Pogreb se vrši v torek jutraj iz hiše zlasti na 5129 Luther Ave. Vsem preostalim sorodnikom izrekamo naše iskrene sožalje, ranjki pa naj sveti večna luč in naj uživa večni mir!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

NAROCNINA:

Za Ameriko \$4.00 | Za Cleveland po pošti .. \$5.
Za Evropo \$5.50 | Posamezna številka 3c.

Vsa pisma, dopisji in denar naj se pošilja na Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. Tel. Randolph 628.

JAMES DEBEVEC, Publisher, LOUIS J. PIRC, Editor

Read by 35,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit—foreign in language only.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

55 No. 89. Mon. Aug. 2nd, 1926.

Brutalno delo.

Pred kratkim je umrla v Lake Forest stara mamica, častitljive starosti 87 let. Bila je udova po dobro poznanem trgovcu, katero je vse ljubilo in spoštovalo. Njena radodarnost in gostoljubje je bilo poznano daleč naokoli.

Njeno truplo so prepeljali iz Lake Forest v Milwaukee, da bo tam pokopano.

In dočim se je truplo nahajalo na potu, so mrtvaški voz ustavili prohibicijski vohuni, ki so začeli iskati žganje.

Pogrebnik, ki je spremljal krsto, je protestiral, toda brez uspeha. Špijonski prohibicije iz Kenosha, Wis. so odprli krsto, in v njej niso dobili drugega kot mrtvo truplo stare mamice, ki je mirno spala svoje zadnje spanje.

To je bil brutalen, nesramen zločin, povzročeni v imenu postave. Prohibicija je povzročila že mnogo takih nesramnih zločinov.

Prohibicija je prisilila strijca Sama, da ropa svoje državljane svobode, da udara v privatna stanovanja, da strelja svobodoljubne ljudi, ki se ne pustijo od prohibicijskih barab šikanirati, prohibicija je prisilila strijca Sama, da niti mrtvim ne da počitka v grobu.

In zakaj vse to?

Mogoče, da se prepreči tatvina, rop, umor, posilstvo ali požig. Oh ne, pač pa da se prepreči ljudem, da ne povzročijo kapljice dobrodejne pijače, katero so bili navajeni uživati vse svoje življenje. Pijača, katero druge narodnosti uživajo brez greha, kaj šele brez zločina!

Strijc Sam je prisiljen počenjati ta grozodejstva, ki bi jejo v obraz pravici, pameti in humaniteti, samo da se spolnuje blazna postava, ki povzroča, da je pijača — zločin.

Mrs. Aimee Semple McPherson iz Los Angeles, Cal. je protestantovska pridigarica. Pred nekako dobrim mesecem se je šla kopat v morje in se ni vrnila. Njeni prijatelji so neumorno iskali, toda konečno so priznali, da je mrtva. Pred kratkim pa se je mahoma pojavila v Douglas, Ariz. Začela je pripovedovati čudovito zgodbo, da sta jo baje odpeljali dva moža in neka meksikanska ženska, ki so jo vlekli v Mexico, nedaleč od arizonske meje. Tam so jo baje držali v jeto, dokler se ji ni posrečilo pobeegniti. Hodila je vso noč in dospela varno v mesto Douglas. Tu se je organizirala četa, ki je začela iskati njene "odpeljivce." Iskali so zaman. Izjavila je, da so njeni sovražniki zahtevali \$500.000, da jo spustijo.

Ima bogate prijatelje, toda tega do zadnjega trenutka ni hotela izdati, ker se je baje bala, da bodo plačali odkupnino za njo.

Ta zgodba diši precej po lažnjivem Kljukcu. Človeku ravno ni treba skočiti iz visokega mosta v vodo, da pride njegovo ime v časopis. Je še mnogo drugih načinov. Ženska je prebrisana. Dala je naznaniti, da bo v neki protestantovski cerkvi govorila o svojem "ujetnistvu." Silna množica naroda je prišla poslušat. Nabralo se je nad \$20.000 tekom njenega govora.

Rekla je, da je sam "hudič izmislil si načrt, da jo odpeljejo."

Mogoče je res to naredil.

Najbrž da. Kajti zadnje čase so se pojavile verodostojne priče, ki izjavljajo pod prisego, da so videli protestantovsko pridigarico pujsati se okoli z nekim možkim. Imela sta precej dobre čase, dočim so njeni prsmuknjeni oboževalci jo iskali v morju.

No, sedaj bo menda dognala, da se ne izplača lagati in klicati vruga na pomoč.

Kako se Amerikanci včasih dajo potegniti, tako ni bil še nikdar potegnjen noben "Kranjski Janez."

NOVICE IZ COLLINWOODA.

Po Collinwoodu je zopet vse živahno, ker takrat jo mislimo mi Collinwoodčani udariti zares, pa ne čez mejo, ampak na ogromni cerkveni semenji, ki se bo vršil 4. 5. in 6. sept. na cerkvenih prostorih v Collinwoodu. Predpriprave za ta semenj so že v polnem teku, in kakor vse izgleda, bo ta semenj eden največjih, kar se jih je kdaj vršilo na cerkvenih prostorih. Vsak se že zanima in vsak hoče sodelovati, da si pribori prvenstvo nad drugimi. Velikanski dobrotki bodo občinstvu na razpolago. Dekleta že kar tekmujejo med seboj, ktera bo več srečje prodala, pa tudi naši fantje in šolski otroci ne zaostajajo. Najbolj srečen bo oni, ki dobi "cedar chest," ki bo tako velik, da se bo lahko dajalo noter za \$5000 blaga.

Karol Skebe.

Serif Fred Kohler v Clevelandu je bolj poznana osebnost kot marsikdo drugi. O njem se je pisalo po časopisju toliko izmišljotin in napadov, da je že nekaj čudnega, ako se par dni ne sliši o njem. Toda ni slab sad, katerega obirajo ose, in tako ima tudi Kohler svoje prijatelje, ki so pa mnogo bolj številni kot pa njegovi nasprotniki. Kohler se ne briga za politiko, pač pa pošteno vrši svoje posle, in to marsikateremu politikantu ni prav. Mr. Kohler ima tudi Slovence uposljene v uradu šerifa, in je bil od nekdanjega prijatelja Slovencev, še kot je bil nazadnje policist, policijski načelnik, county komisar, župan mesta Cleveland, itd. Mr. Kohler se je iz pripravega dekca pospel po lastni moči in prizadevanju do najvišje časti, ki jo morejo dati Clevelandčani svojemu sodržavljanu. Mr. Kohler je sopeh kandidatur za urad šerifa in ga pripravljamo našim ljudem.

BOJ S FALZIFIKATI PROTI NAŠI DUHOVŠČINI V ITALIJI.

Nedvomno je, da se raznarodovanje naših bratov pod Italijo vrši po gotovem, v podrobnostih izdelanem načrtu, ki prihaja od fašistovskih oblastnikov v Rimu. O tem priča vsak korak proti Slovincem in Hrvatom v Italiji. Le kadar so osrednja oblastva v zadregi radi kakšne prenapregnjenote poteze, ki bi znala škodovati italijanski zunanji politiki, vržejo vso krivdo na krajevna oblastva. Naš življenj je torej oficielni Rim zapisal smrti: gre še le za sistem te pogrebne. V tem pogledu pa vpliva na Rim pospeševalno krajevo javno mnenje, točneje, krajevni tisk sam, ker svobodnega javnega mnenja, ki bi prišlo do izraza potom tiska, danes v Italiji ni. Za temi listi se zbirajo ljudje, ki se hočejo prikupiti Rimu, ki se bojijo očitka "avstrijkanstva," ki se rijejo h koritu s tem, da vedno in vedno opozarjajo Rim na "obmejne probleme" v zvezi z našo narodno manjšino v Italiji. S temi kampanjami proti Slovanom, pri katerih se ne ustrašijo najbolj umazanih sredstev kakor so n. pr. razni falzifikati, udobno postiljajo svojemu telesu in pripravljajo tudi svoji do dna pokvarjeni duši primeren užitek: maščujejo se nad svojimi predvojnimi političnimi nasprotniki, ki so danes razoroženi. Nepoučeni Rim sedež fašizma prav rad nasede takim kampanjam tudi, da si lažje umije roke pred svetom.

Ognjišče te kampanje proti slovenskemu in hrvatskemu narodu v Italiji je tržaški "Piccolo." Ta list je dobro znan ne samo v Trstu, ampak tudi v vsej italijanski javnosti ter tudi pri nas radi izredne asimilacijske zmožnosti, ki dišijo po židovstvu. Kolikokrat se je že prelevil po vojski! Danes je seveda najbolj fašistovski izmed vseh tržaških listov, bolj fašistovski kakor sam "Popolo di Trieste," uradno glasilo fašistovske stranke, ker se boji očitkov iz prošlosti. Ravno radi te kramarije ni list priljubljen pri Tr-

žačanin; čitajo ga pač ker nimajo drugega. V fašistovskih krogih je naravnost obsovan; tako je n. pr. znano, da med uredništvu "Piccola" in fašistovskega "Popolo di Trieste" ni ravno najboljših odnosajev. In kako lepo piše "Piccolo" danes o prijateljstvu med Italijo in Jugoslavijo, tisto Jugoslavijo, ki ji je nekdanj napovedoval razpad! Na drugi strani pa tako imenitno manevira z Ninčičevimi izjavami o prijateljstvu z Italijo in duhovito kliče Slovincem in Hrvatom "austriaci!"

Danes je tudi dokazano, da je tudi članek v rimski "Tribuni," ki vsebuje naravnost ogaben napad proti slovenski in hrvatski duhovščini proti organizaciji krščanskih socialistov sploh in posebej proti poslancu Besednjaku, izšel iz "Piccolovih" krogov. V tem članku, ki datira iz Trsta in ki ga je "Piccolo" takoj posnel, je med drugim rečeno: "Tudi tu v Trstu so bile na vpogled okrožnice, ki jih je neki slovenski propagandni odsek poslal župniku pri Sv. Ivanu. Navodila so bila jasna in precizna ter je župnik prejel ukaz, naj zbira vernike v zakristiji, da bi nacionalistični (!) molitvi ne prisluškovala tuja ušesa." Na odločen dementi svetovanskega župnika je "Piccolo" objavil dve "okrožnici," eno "Generalnega tajništva Narodne stranke Istre," drugo "Uredništva Pučkog Prijatelja, Trst," obe s podpisom g. B. Milanovića. Torej okrožnice, o katerih je pisala najprej rimska "Tribuna," potem "Piccolo," ki je članek v "Tribuni" posnel, so v rokah uredništva "Piccola!" Jasno je torej, da je napad v "Tribuni" izšel iz "Piccolovega" uredništva.

"Okrožnice" so tako neumno sestavljene, da mora vsak otrok takoj spoznati, da so to falzifikati. Prva vsebuje navodila duhovnikom, kako naj postopajo napram fašistom kakor "jagnjeta," naj se ne izpostavljajo, na drugi strani pa naj zbirajo vernike v zakristijah, "kjer naj jim dajejo politične nauke. Ni se treba ničesar bati: tržaški škof je iz taktičnih razlogov prijatelj fašistov in ako treba, nas bo uspešno branil, toliko bolj, ker je o vsej stvari popolnoma neinformiran. Druga okrožnica poziva, naj se pričnejo zbirati podpisi onih, ki odobravajo Besednjakov govor v rimskem parlamentu, ker hočejo "Edinost," "Istarska Rijeka" in "Novice" zmanjšati pomembnost govora. Seznan podpisov se predloži mednarodnemu forumu.

"Okrožnice" naj bi torej poslal g. B. Milanović, ki je kapelan pri Sv. Ivanu, svoje-mu župniku, ki stanuje v isti hiši! Namen teh falzifikatov je jasen: izzove naj se nova kampanja proti slovenski duhovščini, proti škofu Fogarju, ki ga fašisti radi njegove korektnosti napram Slovanom ne morejo trpeti, proti organizaciji krščanskih socialistov in proti poslancu Besednjaku, ki si je nakopal pri fašistih smrtno sovraštvo s svojim govorom v parlamentu.

Da gre za falzifikate, ne dvomijo več niti pri "Piccolu." G. Milanović se je takoj po objavi imenovanih okrožnic podal k ravnatelju tega čednega lista v spremstvu urednika "Pučkog Prijatelja" in zahteval zadoščanja. Ravnatelj je svečano ponudil prišlecema "original" okrožnic. G. Milanović je takoj spoznal, da so okrožnice falzificirane; pečati niso odgovarjali pečatom "Narodne stranke in Istri" niti po obliki! Nerodno je bil falzificiran tudi podpis g. Milanovića. Rav-

The North American Banking & Savings Company

Edina Slovenska Banka v Clevelandu

TA BANKA JE VAŠA BANKA Denar naložen tukaj Vam pomaga da postanete SAMOSTOJNI, Dokler je naložen pri nas Vam vloga vedno viša.	URADNE URE: Ob delavnikih od 9. do 3. v soboto od 9. do 3. in zvečer od 6. do 8. v sredo od 9. do 12. Za denarno posiljatev od 6. do 8. pri stranskih vratih, razven sredo zvečer.	SORODNIKOM IN ZNANCEM od časa do časa gotovo pošiljate denar v stari kraj; To delo izvršimo Vam točno in zanesljivo
---	--	--

GLAVNI URAD:
6131 St. Clair Ave.

COLLINWOODSKA PODRUŽNICA:
15601 Waterloo Rd.

natelj je bil v silni zadregi, ker je uvidel, da je blamiral svoj list pred pošteno javnostjo in pred oblastvi; izstisnil se je z uradniškim: "Zadevi pojedmo do dna!"

Naslednjega dne je "Piccolo" objavil dementi g. Milanovića pod dolgim člankom "Jasni pakti, dolgo prijateljstvo." Zopet ona stara pesem o mirnem slovenskem prebivalstvu, ki ga sčuvajo politiki, učitelji in duhovniki. Vprašanje narodnih manjšin je notranje vprašanje italijanske države. Takoj za to trditvijo pa poveljuje "Piccolo" prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo, ki ga je tako naglašal Ninčič v skupščini. Le v interesu tega prijateljstva se Italijani v Primorju žrtvujejo in ne odgovarjajo na provokacije Slovanov v Italiji! Višek perfidnosti pa doseže "Piccolo" v pripombi k demintiju g. Milanovića, kjer pravi, da je čisto poststranska stvar, ali je podpis falzificiran in z njim okrožnice; saj ne gre za podpis, ampak za vsebino okrožnic!

"Piccolo" in z njim "Tribuna" sta sramotno nasledla. Zadeva je za "Tribuno," ki se obče smatra za oficielno glasilo, naravnost porazna. Ako črniš, vendar nekaj ostane: tržaški prefekt je pozval g. Milanovića k sebi. G. Milanović je prefektu izjavil, da so okrožnice falzificirane in zahteval od njega, da uvede strogo preiskavo.

"Pučki Prijatelj" je priobčil dolgo izjavo g. Milanovića pod značilnim naslovom "Dva nova falzifikata" z zaključkom, ki kaže, da je treba od "Piccola" še eno stopnjo dalje do izvora teh "dokumentov." Ubogi narod, ako se sumnja g. Milanovića izkaže za resnično! Zaključek se glasi: "Sistematična gonja proti moji osebi se vrši z najgršimi sredstvi že štiri leta. Dovolj je, da opozorim javnost, kako so me nedostojno obrekovali (in to istočasno) kot "sovražnika Italije" na ti strani, a onstran meje kot "sovražnika našega ljudstva," vsled česar sem bil prisiljen letos v februarju poiskati sodniško zadoščanje, katero sem tudi dobil. Tudi ob tisti priliki je prišel na dan ponarejen dokument proti meni, a brez uspeha. Niti mojega predloga, naj častno sodišče tisti falzifikat preišče (proti temu imam tudi pismene dokaze), ni hotel krivice sprejeti. Z gori omenjenimi ponarejenimi okrožnicami nameravali so brez dvoma zadati smrtni udarec meni in celi krščansko-socialni struji. A prepričan sem, da bodo tudi to pot zmogala resnjica in poštenje in da bodo ostali v sramoti tisti, ki mislijo, da se smejo v politične namene posluževati tudi najbolj nenravnih sredstev."

IZ DOMOVINE.

Provokacija italijanskih mornarjev v Dubrovniku. V dubrovniškem pristanišču se je prošlo sredo pripetel med Jugosl. delavci in italijanskimi mornarji naslednji inci-

dent: nekoliko delavcev Hercegovcev je dobilo nalogo, da prelože vagon stavbnega lesa. Ko so se delavci ob obali podali na delo, je neki mornar italijanske ladje "Giustizia" brez vsakega poviada zasmehljivo zaklical prvem delavcu: "Kaj hočeš, jugoslovenski zamorec? Razbijem ti glavo!" Delavec mu je odvrnil: "Pojdi na ladjo!" Nato mu je Italijan dal zausnico, ki mu jo delavec vrnil "z obrestmi." Mornarju so prihiteli na pomoč oboroženi Italijani ter težko ranili omenjenega delavca. Zandarji so intervenirali in izvršili potrebne poizvedbe.

Pogrešajo že več dni 60 letnega starčka Ivana Kostrevec iz Sp. Laknice pri Šmihelu-Stopiče. Pred dnevi je odšel od doma ne da bi povedal, kam gre, ter se ni več vrnil. Sumijo, da se mu je omračil um in da se je mož kje ponesrečil.

Strela ubila dečka. Na Igu pri Ljubljani je silna nevihta ki je 8. jul. divjala nad Ljubljano in njeno okolico, zahtevala človeško žrtev. Strela je treščila v petletnega Jožefa Janžlja, sina posesnika iz Staj, ko je tekel s sladkorjem iz prodajalne domov. Nesrečni deček je bil na mestu mrtev.

Fašistovska organizacija v Komnu na Krasu. Dne 22. jul. je bil občni zbor fašija v Komnu. Predsedoval in govoril je g. prof. Felice Cavalotti. Za političnega tajnika je izbran zopet poročnik Campana. Pomagali mu bodo: Ferdinand Kenda, Fran Ščuka, G. Pagnini in G. Dargri. Zaupniki iz občin Gorin Veliki Dol so: Gustav Šapla, Alojzij Bandelj, Ivan Rogelja in Miroslav Markuža. Cavalotti je pil še "vermouth d'onore," potem je odšel v Štanjel, kjer se je ustanovila fašistovska sekcija, ker šteje Štanjel 30 fašistov. Fašistovska poročila naglašajo, da se fašizem nepričakovano hitro širi po Krasu.

31.902 skritih aktov. Te dni je srezki poglavar Markotič našel pod streho poslopja okrajnega glavarstva v Novi Gradški 31.902 skritih nerešenih aktov. Med temi je okrog 8000 nerešenih zadržanih spisov. Vsi ti akti izvirajo iz dobe 1921-1925. O tem vzorne mposlovanju bo razpravljala Narodna skupščina, kjer so že vložena zadevna vprašanja na notranjega ministra.

Samomor vojaka v Karlovcu. V Karlovcu si je prošlo nedelja redov 1. čete inženjerskega bataljona Mijo Litvič privezal težak kamen za vrat ter potem v samomorilnem namenu skočil v reko Korano, ki je bila vsled deževja močno narasla. Gimnazijalni abiturient Celinšek, ki je opazil vojakov skok v Korano, je v čolnu hitel na pomoč, a rešitev se ni posrečila, ker je vojak hitro izgubil v motnih valovih. Truplo so v terek potegnili iz vode in pokopali na vojaškem pokopališču. Vzrok obupnega čina nesrečnega vojaka ni znan.

Stanovanje

pet sob se poceni odda. Vprašajte v zadnji hiši na 993 E. 74th St. (90)

NATIONAL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA.
Vogal St. Clair Ave. in 61st St.

S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

PELINKOVAC GRENCICA

Delan in odposlan iz

ZADRA

R. VLAHOV

Največja dal-matinska gren-cica, ki se lah-ko kupi in prod-ja po celi Ameriki.

Edini agenti:
V. LANG-MAN Inc.
97 Sixth Ave.
NEW YORK,
N. Y.

Sedaj je čas

nikov in izletov v naravo. Se pripravite na slavnim društvo in posameznikom v naročilo izvršnih truckov za vsakovrstno prevažanje. Največji truck za točno in sigurno selitev na razpolago. Se priložnost rojakom! Selitev pianov skozi okna. Vsa priprava.

John Oblak

1161 E. 61st St.
Florida 2176 J.
(F. M.)

POZOR! POZOR!

Mi izdelujemo furnce, kleparaka dela, splošna popravila, vsa dela in medenine in bakra. Točna postreba ob vsakem času. Se pripravimo za obila naročila.

Complete Sheet Metal Works
F. J. DOLINAR
1403 E. 55th St.
Randolph 4734.

SMAROW KOŽNO MAZILO

To kožno mazilo odstrani bolečino, pre-neči vrnetje ter povzroči, da postane koža zopet normalna. Smarow kožno mazilo je splošno zdravilo, katerega rabilo danes odlični zdravilni za kožne bolezni. Prodaja se v lekarnah, dolar stacionah. Pazite, da brite hravo Smarow kožno mazilo — Smarow Chemical Company.

SMAROW CHEMICAL CO.
IZDELOVALCI IN PRODAJALCI
928 E. 79th St. Cleveland, Ohio.

DR. J. V. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
V Knauzovem poslojju
Nad North American banko
Vhod samo iz 62. ceste
Govorimo slovensko. 10 let na
St. Clair Ave.

RAZVOJ ZEMELJSKEGA PREBIVALSTVA.

Monakovski vseučiliški profesor A. Fischer je napisal zanimivo razpravo o razvoju zemeljskega prebivalstva v povojnih letih. V naslednjem prinašamo njegove glavne zanimive izsledke.

Sredi 1914 se začela velika, po svetovni vojni povzročena motnja v razvoju prebivalstva, ki je trajala v splošnem do konca 1920, v svojih zadnjih lokalnih potekih (zlasti v vzhodni Evropi) celodno 1923. Prebivalstvo Francije, Belgije in Srbije začela že 1914 padati, prebivalstvo Nemčije, Avstro-Ogrske, Rusije in celotne Evrope šele 1911. Nasprotno se je stanje prebivalstva v Angliji in Italiji ohranilo na isti višini še 1917. (V obeh deželah so se sicer ob in po izbruh vojne mnogi vrnilo domov.) Medtem je prebivalstvo izven Evrope (izvzemši Ameriko in Avstralijo, kjer se je priseljevanje zmanjšalo) precej neovirano naraščalo in začetkom 1918 je prebivalstvo v primeri z letom 1914 kljub tri in pol letni svetovni vojni zrastle za 26 milijonov. Šele hripa v letu 1918 zniža prebivalstvo: in sicer, ker s eže bolezen prenesla v zdravstveno najbolj zaostale pokrajine Azije (zlasti v angleško Indijo), kar za ogromno število 20 milijonov. Medtem so se pričele tudi katastrofalne izgube na prebivalstvu v Rusiji, ki so, skupno s trajanjem hripe, 1919 povzročile nadaljnje nazadovanje za 7 milijonov. Ogromne vojaške izgube v svetovni vojni (13 milijonov), ena štiriindesetina vsega človeštva, se zdj, da ne samo absolutno, ampak tudi relativno prekašajo izgube v vseh večjih vojnah preteklosti. Direktne vojne izgube v vseh vojnah 19. stoletja skupaj znašajo samo 4 milijone. Po svojih posrednih vplivih na razvoj prebivalstva zaostaja pa svetovna vojna za tridesetletno vojno in najbrž še za vrsto drugih vojn. Za to dejstvo se imamo zahvaliti medicinskemu napredku.

V letu 1920 zraste zopet prvič prebivalstvo vsega sveta, in sicer pridobi Evropa 2, zemeljsko prebivalstvo pa 7 milijonov. Leta 1921 se zvišuje prirastek na 11 milijonov in se ustali od leta 1922 dalje na 13 milijonov, t. j. 2 odstotka (v Evropi na 4 milijone, t. j. 8 in pol odstotka). V zadnjih predvojnih letih pa je znašal prirastek v celoti 16 milijonov, t. j. 9 odstotkov, in v Evropi 6 milijonov, t. j. okroglo 13 odstotkov. Toliko v primeru.

Dočim je celotno prebivalstvo sveta sredi 1925 za 62 milijonov večje od leta 1914, je Evropa sedaj šele dosegla svoje sedanje prebivalstvo stanje. Razdelitev je pač drugačna. V Sovjetski Uniji je prebivalstvo še za 9 milijonov manjše, v Franciji za 1 in tretjino milijona, v Poljski za tri četrtine milijona, na Latiškem za 600 tisoč, v sedanji Avstriji za 300 tisoč, na Litovskem za 200 tisoč kot sredi 1914. Sicer je soč kot sredi 1914. Sicer je soč pa povsod večje, in sicer v sedanji Nemčiji in Angliji za čez 2 milijona, v Italiji sedanjega obsega za okroglo 2 milijona, na Nizozemskem in v Grčiji (zopetno vračanje iz Male Azije) za 1 milijon.

Če pogledamo na razvoj prebivalstva v povojnih letih, nam pade v oči najprej močno naraščanje števila rojstev v deželah, ki so se udeležile svetovne vojne. V nekaterih deželah, med temi Anglija in Francija, se vsota iz leta 1913 prekorači, druge, med njimi Nemčija, ne dosežejo čisto predvojnega količnika. Razloge za to naraščanje imamo

iskati tudi v negativnih čini- teljih, da je število smrtnih slučajev v primeri z 1913 manjše, da je število porok v povojnih letih izredno naraslo (porok, ki so v vojnih letih izostale). Prirastek rojstev v prvih letih po vojni je torej le zamujena statistična korektura razvoja prebivalstva zlasti za zadnji dve leti vojne.

Razvoj prebivalstva v povojnih letih pokaže šele 1923 in 1924 svoje pravo lice, ki pa je za evropske narode v splošnem in posebej za germanske prav malo prijazno in ugodno. Ugodno je kvečem večje število rojstev kot smrtnih slučajev. V najnovejšem času izkazuje trojica južnoromanskih narodov, Italija, Španija in Portugalska, upoštevano vredno upornost in silno število rojstev. Z znižanjem smrtnih slučajev se je v Španiji dosegel primeren prirastek, da celo Francija je dosegla upoštevano vredno izboljšanje letnega prirastka. Za Francijo je treba pripomniti, da gre njen neugodni prebivalski razvoj na račun izvanrednega umiranja (kar je za kulturno državo kot je Francija zelo čudno) in na račun nizkega števila rojstev.

Od germanskih dežel ni imela Anglija 1924 in Švedska že 1923 nič večjega števila rojstev kot Francija (Škotska je v tem oziru izjema), pač pa imajo precejšniji prirastek, ker je število smrtnih slučajev zelo majhno. Prirastek v Nemčiji je znašal v letu 1923 7 odstotkov, za leto 1924 pa 8 odstotkov; če bi bila umrljivost tako velika kot v sedanji Franciji, bi se prirastek zmanjšal na 4 odstotke.

TAJNE VENERE IN MARSA.

Mars je od nas oddaljen menda 80 milijonov km in torej ne prihaja v poštev za trgovske stike z zemljo. Vsled tega se večina pametnega človeštva ne briga za "rdeči" planet, vendar pa je nekoliko čudakov, ki ga opazujejo vsako noč in gradijo v ta namen velikanse zvezdarne. Rajni C. Flammarion je celo izračunal, da so žrtvovali v to svrhu zasebniki v Franciji, Angliji in Zjedinenjnih državah tekmo zadnjih 25 let čez 18 milijonov frankov. Vsakokrat ko pozdravijo našo zemljo večno lepe srebrne zvezde, se poraja vedno isto vprašanje: ali ne bivajo na katerem izmed teh oddaljenih svetov razumna bitja? Ali niso bolj pametni kakor mi, zemljani, ki ne moremo živeti brez beračev in bogatašev, vojn, vešal in pomankanja?

Naša zemlja je le majhen drobec vseмира in ne sme biti preveč domišljava. Na lepih otokih Tahiti v daljnem kotu Tihega Oceana, kamor je malokdaj zabldi večji parobrod, biva narodič Kanakov. Pogumni ribiči in plavci so, pa so bili prepričani ti junaki kavi- ne barve, da ni v svetu ničesar, razen njih malih otokov! Ziveli so v tej nevednosti do konca XVIII. stoletja, ko so jih slučajno odkrili francoski mornarji. Poslušali so njih povesti o 5 delih sveta, pol- drugi milijardi prebivalstva, 10.000 mestih in milijonih vasi ter so kazli na zvezde Rimske ceste. Mislili so, da so prišli čudni gostje od tam, ker so bili trdno uverjeni, da so njih otočići edina obljubena točka sredi neskončne "velike vo-

de." Če nočemo biti mi Evropejci slični tem Kanakom, se moramo ozreti po devetorici planetov, ki tvorijo obenem z zemljo nam vidni solčni sistem. Solnce samo ne pride v poštev, ker je preveč razbeljeno. Njegova vročina znaša 6 tisoč stopinj po površju in 10 milijonov v notranjosti. To velikansko ognjišče razsvetljuje in ogreva vse planete. Vendar uživa najbližji planet Merkur prav slabo svoj privilegij, ker je obrnjen proti solncu vedno z eno stranjo. Vsled tega sije na eni Merkurjevi polovici večni dan s 300 stopinjami vročine, na drugi polovici pa vlada večna noč in 273 stopinj mraza (absolutna ničla). Ti pogoji seve niso pripravni za življenje. Isto velja tudi za planete Jupiter, Saturn, Neptun in Uran, ki se nahajajo od pamtiveka v plinskem razbeljenem stanju. Življenje ni mogoče tudi na naši najbližji sosedni luni ker ni na njej ozrak ne vode. Ostaneta torej le dva planeta: Venus in aMrs. Za lepo Venero se še danes pripravljajo zvezdogledi, da-li je na njej kaj zraka in vode. Ta planet je vedno zavit v meglo, zato ga je jako težko opazovati.

Povsem drugače je z Marsom. Več zvezdogledov: Lawel, Pickering, Flammarion in drugi so bili prepričani do zadnjega časa, da je Mars obljuben, ker je na njem izrak i voda in da so marsijanci jako razumna bitja. Dokaz za zadnjo trditev so nudili znameniti kanali, popolnoma ravne črte, ki niso nič podobne krivuljam naših rek. Žal je ta domneva v zadnjem času, kakor je podoba, padla v vodo. Vsi opazovalci "kanalov" so jih videli v različni obliki: široke in nejasne ali nasprotno ozke in različne, predvsem pa v različnem številu: Antoniaadi jih je naštel 50, Sciaparelli 72, Lawel do 420 in Jonckier 443. Nekateri zvezdoslovci niso videli sploh nobenega kanala in so mislili, da so ti "kanali" le prevara. Kanali končno niso pogoj za življenje in so torej postranskega pomena. Življenje na Marsu pa bi moralo biti, ker to zahtevajo naravni zakoni, ki ne poznajo izjem. Tako je mislilo več sto astronomov, ki so bili vsi prepričani, da ima zrak na Marsu povprečno 9 stopinj toplote. Človeška lahkovernost je res genljiva. Nekdo je prišel do te številke pred 50 leti, nihče ni pregledal tozadevnih računov in vsi so verjeli, da bi človek prav tako lahko živel na Marsu kakor v Sibiriji in Kanadi. Vsi ti astronomi so se seveda jako razburili, ko je predlanskim izjavil znameniti švedski astronom Svante Arrhenius, da na Marsu ni življenja. Opazoval ga je tekmo treh let in se je prepričal, da planet ne nudi pogojev za življenje. Zemeljska povprečna toplota znaša 26 stopinj Celzija, Marsova pa 17 pod ničlo! Istočasno je prišel do iste številke ravnatelj velike greenwickske zvezdarne Campbell, ki je proučil Marsove žarke v spektroskopu. Oba učenjaka, Anglež in Norvežan, uživata tak ugled, da se o njih trditvah nihče ni upal dvomiti, dasi so se jim zdela neverjetna Marsova ozračja je torej po tej teoriji tako mrzlo, da je morala vsa voda že pred tisoči leti zamrzniti. V Marsovi puščavi ne more živeti nobena rastlina, no-bena tudi najbolj vztrajna polarná žival.

Novjša geofizika je sploh mnenja, da tvori naš solčni svet je drobec vesolja, njegov atom, ki natančno ponavlja notranjo zgradbo kovinskih in lesenih snovi na zemlji. Okoli osrednjega elektro-na, solnca, se vrtijo druge mo-

lekule. Naš žepni nož je po svoji fizični obliki zmanjšana slika vesolja. Če je to resnično, skriva nebeški prostor nebroj nam nevidnih svetov, nepoznano neskončnost. Če bodo kdaj "odkrili" našo zemljo strašni marsijanci, katere popisuje Wells v svojem romanu, bomo šele videli da nismo najpametnejši pod solncem.

GROZOTE DRŽAVLJANSKE VOJNE.

Omski mesečnik "Sibirski je Ognji" prinaša popis novosibirskega revolucijskega muzeja. Po padcu Kolčaka so prišli na vlado komunisti. V mestecu Kaznecku je vodil rdečkarje praporščak Rogov, ki je ubil poleg belih tudi sovjetske komisarje in se je bahal, da bo pobil "vse žide, tu-di Lenina in Trockega."

Oddelki iz Moskve so pre-magali Rogova po večmesečnem boju in Rogov se je ustrelil, preden so ga ujeli. Tekom svojega "vladanja" je pomoril dvatisoč izmed štirito-soč prebivalcev Kuznecka. Ogljavi je kar po vrsti, od hiše do hiše vse, ki niso imeli žuljev, ali so nosili prstane kot buržuji. V muzeju je shranjenih več "rokavic" — žrtve Rogova so namreč morale držati roko v kropu, da so jim končeno potegnili kože s prstov. Fotografije kažejo cele sode rdečega "kavijara" — iz-taknjenih oči.

ENERGIČNA BOLJŠA POLOVICA.

Estelle Walsh je silno ener-gična žena. Ko se ji je zazde-lo, da si njen mož Peter do-voli le preveč svoboščin, pri-čemer trpi ljubi zakonski mir, ga je nekega dne kratkoma-lo pozvala na sodišče in mu tam predložila v podpis sledečih osem zapovedi:

1. zabranjujem ti vsako po-pivanje;
2. ukazujem ti, da svojo že-no spoštuješ;
3. kadar kaznujem otroke, ti zabranjujem slehernó vme-šavanje s tvoje strani;
4. ne dovoljujem ti, da obe-siš v sobi plašč, če je od zunaj tako moker kakor ti od zno-traj, če se ga napiješ;
5. plačo moraš izročiti meni; jaz jo znam bolje uporabi-ti kakor ti;
6. kadar stopiš predme, mo-raš biti umit in spodobno oble-čen;
7. vsa dela okrog hiše mo-raš ti izvršiti;
8. prepovedujem ti kajenje v postelji.

Sodnik je Walschovi čestil-na na toli duhovitem pravil-niku in je možu priporočal, naj brez ugovora sprejme prvih sedem zapovedi (oziroma prepovedi); svetoval pa mu je, naj osmo zavrne, češ, da je po njegovem mnenju pamet-no in vzgledno, če mož v po-stelji puši, ker mu je s tem onemogočeno besedičenje in prepiranje. Tak mož, bo ved-no dober soprog, je pristavil.

— Kdor misli, da bo odsoten iz mesta prihodnji torek, 10. avgusta, lahko voli že ta teden. Samo naj gre v City Hall in naj zahteva svoj volilni listek, pa bo takoj lahko volil.

— Solski odbor je znižal pristojbino za učence večernih viš-jih šol od \$5 na \$4 za vsak predmet. Pričakuje se letos večjega števila učencev.

MALI OGLASI

"Priobčite moj podpis."

Naj zvedo vsi trpečji, ki ima-jo srbeče kožne izbruhe, da se lahko ozdravijo s Severa's Esko. Ko so mene mučili srbeči kožni izpahki, sem rabil to antiseptično mazilo, ki me je popolno-ma oprostilo tega mučenja. Mathias Gartnar, Curtiss, Wis. — Ako vas mučijo nadležni iz-pahki, poskusite Severa's Esko danes. Cena 50c steklenici. Naprodaj v lekarnah, ali pa pi-site na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. (90)

Pozor, Slovenci v Clevelandu.

Zlasti oni, ki imate trgovine na St. Clair Ave. Mnogo vas je še, ki nimate svojih dobrih domov, toda vsak človek, zlasti pa trgovec želi imeti dober dom. Sedaj imate priliko, da si kupite dobro domačijo. Pridite sami brez agenta, in gotovo si prihranite par sto dolarjev. Oglasite se pri lastniku 1073 Addison Rd. Vsak ima priliko, da kupi hišo ali samo lot zraven hiše, ali pa vse sku-paj, ker je vsako za sebe (91)

Soba
se da v najem za enega fanta. Elek-trika in kopalnice. 1264 E. 59th St. (90)

Iščite se
Slovenka, ki bi opravljala navadna hiš-na dela in varovala otroke. Plača po dogovoru. Vpraša se za naslov v ura-du tega lista.

Soba
se da v najem za enega ali dva fan-ta, s hrano ali brez. 1129 E. 61st St. (90)

Hiša
naprodaj, cena \$5200, takoj \$1000, 7 sob, kopalnice, E. 69th St. blizu St. Clair Ave.
Hiša, 7 sob, skoro nova, 4 spalnice, na Kempton Ave. blizu bulevarda in St. Clair Ave. cena \$9500. To je naj-boljša ponudba v mestu.

McKenna,
1383 E. 55th St.
Odprto zvečer. John Smrekar, zadaj na 1383 E. 55th St. je naš slovenski zastopnik. (89)

Brivnica
naprodaj, popolnoma opremljena z vse-mi potrebščinami. Se zelo poceni pro-da. 3583 E. 81st St. blizu Union Ave. (90)

Stanovanje
se da v najem, hiša sama za sebe, na 70. cesti, 6 sob, elektrika, klet, cena \$28 na mesec. Poizve se na 6414 St. Clair Ave. (89)

CONVENT of the SOCIAL MISSION SISTERS 2438 Mapleside Ave. Cleveland, O.
Dr. L. A. Starce 6411 St. Clair Ave. Cleveland, O.
My Dear Doctor:-

We thank you very much for the attention and kindness you showed toward our Sister Rosemary and we introduce now Miss Marie Louise Comtois, who joined us to become a sister. Please examine her eyes and try to do something to stop the strain in her eyes. Sincerely yours,
Social Mission Sisters, per Sister Judith.

Ako imate glavobol, slab vid, bolečine v očeh, nervoznost, golšo (krof), srčne ali želodčne neredde, revmatizem ali pa druge zastarele neredde, pridite k meni, da vam pomagam do zdravja. Po mojih metodah se vam pomaga v 95 procentih slučajev; potem ko je vse drugo, kar ste poskusili, bilo brez uspeha. Jaz rabim najbolj uspešen sistem in sem že pomagal tisočim v zadnjih sedmih letih.

DR. L. A. STARCE,
Oph. D. D. A. Sc.
Uradne ure od 10—12 dop. od 2—4 pop. in od 7—8 zvečer, ter po dogovoru. Ob sre-da samo od 10—12. 6411 St. Clair Ave. Slov. Nar. Dom, št. 6. Randolph 2429. (Mon. x)

Dva fanta ali dve dekleti se sprejmete na stanovanje s hrano ali brez. Kopalnice na razpolago. 6400 Varian Ave. (90)	Soba se da v najem enemu fantu. Vprašajte na 6023 Bonna Ave. (89)
Dve sobi se daste v najem. Vprašajte na 716 E. 160th St. (89)	Stanovanje pet sob, se da v najem. Lepo stanovanje, elektrika, kopalnice. 1205 E. 60th St. (90)
Soba se da v najem. Cedna soba. Vprašajte na 1106 E. 63rd St. (90)	Stanovanje pet sob se odda. Vprašajte na 1020 E. 66th Place. (90)

KAKO ZASLUŽITE brez TRUDA \$5?

To je kaj enostavno. Naložite pri nas vsak teden na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" po

4% \$5.00

Obresti, ki se naberejo do poteka 52 tednov, znašajo nekoliko več kot \$5. —

Poleg tega imate na strani \$260. — glavnice, znesek, s katerim lahko računete v slučaju potrebe.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Slovenski fotografski zavod

se priporoča vsem Slovencem, kadar potrebujete umetniškega in zanesljivega fotografa, ki vam naredi najfinejše družinske, posamezne ali otroške slike po zmernih cenah.

Predelujem tudi male slike v velike. Vse delo garantirano. — Posebno priporočilo novoporočencem za izdelovanje krasnih poročnih slik.

J. S. WIDGOY
485 East 152nd Street Collinwood, Ohio

MICHAEL S. CERREZIN
HRVATSKO-SLOVENSKI ODVETNIK
se je preselil s svojim uradom v
1002-04-06 New Engineers Bank Bldg.
Tel. Main 3015

Frank Zakrajšek
Slovenski Pogrebnik
1105 Nortwood Road
Randolph 4983

POUK V VIOLINI

Cenjejemu občinstvu naznanjam, da sem zopet prišel s poučevanjem v violini. Kdor se želi temeljito naučiti igrati violino, naj se zglesi v Slovenskem Narodnem Domu, staro poslopje, soba št. 5, med 2. in 5. uro popoldne v ponedeljek ali v sredo. Se priporočam.

LOUIS ULLE

BARVE in ORODJE

rabi v tem času, da olepšate svojo hišo ter priredite svoj vrt. Pri nas dobite vsakovrstno vrtno in hišno orodje, steklo, hardware. Naša trgovina je že dolga leta poznana v Collinwoodu kot zanesljiva in poštena s točno postrežbo. Se priporočam

Krist Mandel
15702 Waterloo Rd.

FRANK J. LAUSCHE,
odvetnik

Čez dan se oglasite na:
1089 GUARDIAN BUILDING
Ob torkih in četrtkih zvečer od 6:30 do 8. se oglasite na
6121 ST. CLAIR AVENUE.
Tel. na domu: Randolph 7510
Tel. v mestu: Main 6530

